

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

23. De Delictis Puerorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

externo saltem arbitrariè puniri possunt, si cum scandalo aliorum propalentur & doceantur. Excusat tamen aliquando à mortali ignorantia vel simplicitas, item quòd aliquis non certam fidem, sed formidinem tantum exinde concipiat.

S. III.
De Magia.

SUMMARIÀ.

17. Quomodo differat Magia à Divinatione.
18. Pœne Magie & magorum, tam de Jure Canonico, quam Civili.

Sicut per divinationem petitur à demone rei occulte cognitio, ita per *magiam* aliquid operis effectio. Quare utrumque peccatum eandem fermè malitiam & deformitatem habet, scilicet societatem expressam vel tacitam cum demone, & quæ de divinatione ejusque pacto dicta sunt, etiam ad *magiam* accommodari possunt, ita ut illa quoque suspecta & tanquam superstitiosa ac magica censeri debeant, quæ speciem pietatis habent, si aliqua admisceantur vana & inutilia ad cultum Dei non pertinentia, v. g. quòd sacra verba debeant dici ad aures juveni regi, quòd signum Crucis debeat formari cum chara terribus ignotis, alligari tribus junculis &c. quidquid enim præter Ecclesiæ consuetudinè adhibetur ad operationem aliquam securitatem, quod naturalem vim non habet talem operationem efficiendæ ad *magiam* superstitiosam pertinet, sicut post D. Thomam. 2. 2. q. 96. a. 2. & 4. pro regulâ tradunt communiter DD. Catholici, & præ cæteris videri poterit Delrio in *speciali tract. disquisitionum magicarum*.

Pœnæ magorum & divinatorum, eorumque, qui libros de tali materiâ tractantes edunt, vel legunt, de Jure Canonico sunt censura Ecclesiastica, item incarcerationes, atque similes arbitrio Episcopi pro quali-

tate delicti infligendæ, prout habetur in citato *Motu proprio* Sixti V. juncto *c. si quis Episcopus. s. cum seqq. causa. 26. q. 5. & c. 2. h. t.* De Jure Civili pœna gladii constituta est in *l. 5. Cod. de Maleficis*, ex Constitutionibus verò Caroli V. qui per *magiam* aliis damna inferunt, igne cremari, qui autem sine damno *magiam* exercent, arbitrariè puniri jubentur.

TITULUS XXII.

De Collusione detegenda.

Collusio hoc loco dicitur, quando accusator, & reus inter se tacite conveniunt, quòd à persecutione criminis in judicium delati desistere velint; qui tamen *collusione* vel conventionè non obstante mandatur in *h. t.* ut Judex ex officio in crimina inquireat, eademque puniat.

Hæc pertinent ea, quæ de Prævaricatoribus & Tergiversatoribus in Jure Civili ff. *Ad Senatuf. Turpil.* traduntur, & nos *supra Tit. 2.* attigimus.

TITULUS XXIII.

De Delictis puerorum.

1. Pueris & quandoque etiam minorennibus mitigatur pœna delicti.
2. Quibus concurrentibus minoribus pœna mitigetur?

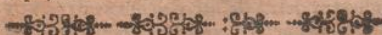
Quamvis pueri doli capaces, & postquam ad annos discretionis pervenerunt, in furtis, perjuriis, aliisque delinquere possint, semper tamen in puniendis eorum delictis pœna mitiganda esse dicitur in *c. 1. & 2. h. t. & c. ult. de Sentent. excommunicat.* idque non tantum in pueris, sed etiam adolescentioribus & minorennibus, qui necdum sunt viginti quinque

000 000

anno.

annorum, interdum locum habet. *l. fere in omnibus. ff. de R. J.*

2 Dico autem, *interdum*, si scilicet alia etiam concurrant, videlicet quod minor non saepius deliquerit, quod delictum non sit valde atrox, quod malitia aetatem non suppleat, quod spes affulgeat melioris frugis &c. Ita enim est textus in *l. auxilium. 37. §. 1. ff. de Minor.* in delictis autem minor annis 25. non meretur in integrum restitutionem utique atrocioribus (supple & quae in committendo consistunt, secus quae in omittendo, juxta *l. ult. ubi DD. Cod. si adversus delictum.*) nisi quatenus interdum miseratio aetatis ad mediocre poenam iudicem adducit, videatur etiam *Fach. Lib. 1. Controvers. cap. 71.*

TITULUS XXIV.

De Clerico venatore.

Clericis interdicta est Venatio clamorosa cum canibus & saltibus, *c. 2. h. t.* Piscari vero Clericis prohibitum non est, exemplo Apostolorum, quos piscatores ad se Christus vocavit, quique eandem artem etiam post conversionem exercuerunt, ut passim in Evangelio legitur. Rationem differentiae inter Venationem & Piscationem assignant, quod venatio propter saltus & clamores magis dissolvat, & dehonestet Clericalem modestiam, nutriat otium & vitia, ac per crebram & immitem calidi sanguinis animalium effusionem excitetur in homine asperitas, & truculentia contra Clericalem mansuetudinem.

TITULUS XXV.

De Clerico percussore,

Qualiter exemplo Christi mandatum mi deceat Clericos mansuetos, dedecet percussio & rixatio, dicitur & textus sunt per totam apostolicam & seqq. Ideoque pro excelsa percussione & qualitate delicti & delinquentis a superiore arbitrariè puniri, & data incommoditate etiam deponi debent. *cap. 7. h. t.*

Quod si aliquando a Praelatis vel superioribus Ecclesiasticis capitulorum & superioribus Ecclesiasticis capitulorum contra delinquentes corporalis castigatio adhibenda sit, ut in *c. 2. de Amovendo in c. 4. de Raptorum* cum mansuetudo est temperanda, *cap. disciplinae & cum Praefat. Grat. qua incipit: disciplinae dist. 45.*

Quomodo autem ex percussione, stultitia incurratur irregularitas, tractatur hoc Lib. in *tit. de Honore*. Clericis pugna. Item quod Ecclesiasticis non interat poenam sanguinis, in *tit. de Poenis* tractatur. Et quod scopus non debeat aliquem propter canibus caedere, & contra doctrinam *1. ad Tim. 3. percussorem agere. in c. licet. 25. dist. 80.*

TITULUS XXVI.

De Maledictis.

SUMMARIUM.

1. Quid & quomplex sit blasphemia.
2. Blasphemia etiam in Sanctis committitur.
3. Poena Blasphemiae.

Maledicti hoc titulo intelliguntur phemi: est enim blasphemia in dictio, sive verbum contumeliosum versus DEUM.

Blasphemia alia est haeretica, & duplex. Haeretica dicitur, quae falsitatem, dum DEO attribuitur ipsi non convenit, ut esse peccatorum

ENGEL
...
...
...
...